

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Husbanken
Postboks 1404
8002 BODØ

Deres ref

Vår ref

Dato

16/1367-134

22. juni 2020

Tillegg til tildelingsbrev - plankrav

Vi viser til kommuneproposisjonen for 2021 (Prop. 105 S (2019–2020)) om å innføre et plankrav for investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser. Forslaget er med ett unntak i tråd med Husbankens modell A, jf. notat av 6. mars. Helse- og omsorgsdepartementet vurderer at plankravet bør gjelde uavhengig av tiltak, alder og målgruppe, og ber Husbanken om å innarbeide dette i det videre arbeidet. Videre er det lagt til grunn at plankravet for investeringstilskuddet skal ses i sammenheng med tilsvarende plankrav for Leve hele livet, der det er naturlig.

Videre oppfølging

Vi er enig med Husbanken om at føringene i plankravet ikke bør bli for detaljerte for kommunene. Samtidig er det behov for at kravene er så tydelig som mulig fra starten av, slik at de står seg over tid. Helse- og omsorgsdepartementet ber derfor om at følgende momenter som et minimum må inngå plankravet:

1. Beskrive det totale tilbudet for alle trinnene i omsorgstrappen
2. En vurdering av behovet for heldøgns omsorgsplasser i sammenheng med kommunens helhetlige bo- og omsorgstilbud og boliger som er tilrettelagt for eldre. Dekningsgrad av heldøgns omsorgsplasser for personer over 80 år, kombinert med en vurdering av andre tilgjengelige boliger for målgruppen.
3. Vurdere hvilke investerings- og driftskostnader tiltakene utløser, og om det er kostnader kommunen kan bære over tid.
4. Demografi: vurdere fremtidige behov
5. Teknisk og funksjonell tilstandsvurdering av eksisterende bygningsmasse som kommunen søker om tilskudd til å utbedre, modernisere eller rehabilitere.

Videre ber vi Husbanken vurdere om følgende momenter bør inngå:

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Omsorgstjenesteavdelingen

Saksbehandler
Sandro Moe
Melgalvis

- Teknisk og funksjonell tilstandsvurdering er aktuelt for saker som gjelder eksisterende bygningsmasse. Kan og bør plankravets innhold for øvrig innrettes likt for andre typer søknader, herunder for ulike målgrupper og fra begge poster?
- Kommuner som strever kan ha behov for ekstra veiledning og støtte. Departementet ber om en vurdering av hvilken støtte Husbanken kan gi til disse og hva som bør ivaretas av Fylkesmannen/ og/ eller som en del av støtteapparat for Leve hele livet.
- Husbanken har tidligere pekt på at innføring av plankrav vil kunne medføre økte kostnader og ressursbruk i Husbanken, både knyttet til veiledning av kommunene og mer omfattende saksbehandling. Vi ber om at Husbanken utreder dette nærmere.

Listen er ikke nødvendigvis uttømmende, og Husbanken kan i sin vurdering også trekke inn andre relevante momenter. Ved behov for diskusjon og avklaring av hvilke momenter som skal inngå i plankravet, kan vi ha løpende dialog om dette.

Vi ber Husbanken om å utarbeide plankrav for investeringstilskuddet i tråd med kommuneproposisjonen og overnevnte momenter, samt ta stilling til hvordan plankravet kan inngå og følges opp som en del av saksbehandlingen. Som en del av vurderingen ber vi Husbanken sikre at momentene som inngår i plankravet også er innrettet slik at de enkelt kan inngå i en utvidet modell på et senere tidspunkt, jf. Husbankens modell B. Videre bør Fylkesmannen konsulteres i arbeidet.

Kobling til Leve hele livet

Kommuner som har beskrevet en planprosess eller utarbeidet og vedtatt en plan for hvordan reformens innsatsområder skal gjennomføres lokalt i løpet av 2021 vil bli prioritert innenfor opplistede tilskuddsordninger, deriblant investeringstilskuddet. Investeringstilskuddet skiller seg fra de andre tilskuddene blant annet ved å være innrettet med løpende behandling og ikke med søknadsfrist. Det kan derfor være behov for en noe mer tilpasset behandling av investeringstilskuddet.

Det bes om en vurdering av hvordan plankravet i Leve hele livet kan ses i sammenheng med investeringstilskuddet, både når det gjelder faglig innhold (mål, kvaliteter mv.) og oppfølging. Formålet vil være å samspille, gjenbruke, kopiere mv. der det er naturlig, samt å unngå mest mulig dobbeltarbeid for kommunene. HOD kan bistå med kontaktinformasjon til Helsedirektoratet.

Plankravet for investeringstilskuddet skal stimulere kommunene til å bygge ut et variert tilbud langs hele omsorgstrappen. Dette vil omfatte behovsvurderinger knyttet til den enkelte målgruppe. Samtidig vil det være sentralt å vurdere potensielle effekter og gevinster ved helhetlig planlegging på tvers av generasjoner, målgrupper og fagområder i kommunen. Dette vil kunne samspille med mål i Leve hele livet og vil blant annet vil kunne komme til uttrykk i kommunens arealplaner og områdeutvikling. Trolig er de to innsatsområdene "et aldersvennlig Norge" og "aktivitet og fellesskap" særlig relevant.

Innføringstidspunkt:

I kommuneproposisjonen er det lagt til grunn en ambisjon om innføring f.o.m. budsjettåret 2020, men det er samtidig tatt inn et forbehold pga. Covid-19. Epidemien er nå under kontroll, og Helse- og omsorgsdepartementet vurderer at ambisjonen om innføring f.o.m.

budsjettåret 2021 bør opprettholdes, men ønsker Husbankens vurdering av hvorvidt dette er tilrådelig. HOD vurderer at for saker som er allerede er i prosess kan behandles etter dagens regelverk, og at disse omfattes av en overgangsordning, dvs. for prosjekter som blir behandlet ferdig og får tilsagn om tilskudd i løpet av første halvår i 2021 er unntatt fra plankravet.

Husbanken har tidligere vurdert at innføring av et plankrav umiddelbart vil kunne utsette etterspørselen i tiden det tar for kommunen å utarbeide planen og at det på kort sikt vil kunne dempe etterspørselen. Departementet ber Husbanken om en kort vurdering av omfanget av prosjekter som er forventet klare for tilsagn i tredje og fjerde kvartal 2021 og eventuelle konsekvenser for fremdriften i disse.

Vi ber om å bli forelagt Husbankens forslag til plankrav **innen 1. desember**.

Med hilsen

Ann Kristin Andresen (e.f.)
Fung. avdelingsdirektør

Sandro Moe Melgalvis
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Riksrevisjonen